

ПОЛІТИКО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕВАГИ, ЯКІ ОТРИМАЛА УКРАЇНА ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ З ЄС

Постановка проблеми. Як показала Революція гідності – євроінтеграція є основною вимогою українців у крокуванні до розвитку світлого майбутнього країни. Тому, на порядку денному все частіше постають питання з наближення України до євростандартів та Європи в цілому. Для України європейська інтеграція - це, насамперед, шлях до модернізації економіки, залучення іноземних інвестицій, розвиток технологічної інфраструктури господарств, конкурентоспроможність українського виробника на товарних ринках Європи, створення нових робочих місць. Це також й започаткування нового рівня стандартів у розвитку медицини, освіти та науки. Зближення з ЄС є гарантією створення надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки в Україні, а виконання його вимог – інструментом розбудови демократичних інституцій. Крім того, членство у ЄС відкриє шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, що допоможе встановити контроль за експортом зброї масового знищення, дасть змогу протистояти тероризму, організованій злочинності, нелегальній міграції, контрабанді тощо. Тому євроінтеграція є надзвичайно відповідальним та важливим кроком України у майбутнє.

Мета. Визначити політико-економічні переваги, які отримала Україна після підписання угоди про асоціацію з ЄС. Для досягнення мети ми ставимо наступні **завдання**:

Розглянути процес підписання Угоди про асоціацію України з ЄС.

Дослідити Порядок денний асоціації щодо інтеграційних процесів в Україні.

Визначити політико-економічні переваги, здобуті Україною, після євроінтеграції.

Переглянути стратегію України на майбутнє.

Виклад матеріалу. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС відбулося в два етапи:

21 березня 2014 р. у Брюсселі було підписано політичну частину Угоди, що складалася з Преамбули, Статті 1 та Розділів I, II та VII. Її від імені України підписав Прем'єр-міністр А. Яценюк.

27 червня 2014 р. була підписана економічна частина Угоди, що включає Розділи III, IV, V, VI, а також додатки та протоколи. Її було укладено між Президентом України П. Порошенком та главами держав, які є членами ЄС.

Офіційна ратифікація угоди відбулася 16 вересня 2014 року між Верховною Радою України та Європейським Парламентом (процес відбувався у вигляді телемосту за допомогою технології Skype). Проте у повному обсязі Угода набула чинності лише 1 вересня 2017 року. Це зумовлено тим, що Угода за своїм обсягом та тематичним охопленням є найбільшим міжнародно-правовим документом в історії України. Вона стала новим етапом у розвитку відносин між Україною та ЄС на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції».

В ході даних подій для підготовки умов і сприяння ефективній імплементації положень Угоди про асоціацію було створено Порядок денний асоціації (ПДА) - практичний інструмент, який був розроблений сторонами на заміну Плану дій Україна – ЄС, і служить орієнтиром для проведення реформ в Україні та регуляції питань співробітництва з ЄС.

ПДА здійснюється на основі спільної відповідальності за кінцевий результат Угоди, тобто не лише українська сторона відповідальна за продуктивність інтеграційних процесів. Ідеться також про розширення кола секторальних діалогів між профільними міністерствами і відомствами України та підрозділами Європейської комісії й агентствами ЄС, а також залучення практичного сприяння й допомоги Європейського Комітету і держав-членів ЄС до процесу системного законодавчого наближення України до Європейського Союзу та виконання інших пріоритетів ПДА.

Метою документу є створення практичного середовища, у якому можуть бути реалізовані найважливіші цілі політичної асоціації та економічної інтеграції, шляхом визначення переліку пріоритетів для спільної секторальної роботи. Наразі визначено 10 короткострокових пріоритетів у сфері реформування Конституції України, судової системи, законодавства про вибори, сфер боротьби з корупцією, державного управління, енергетики, дерегуляції, державних закупівель, оподаткування та зовнішнього аудиту, які є першочерговими для України. З боку ЄС, для реалізування Україною всіх цілей та пріоритетів ПДА, буде надаватися підтримка, що міститиме в собі застосування всіх наявних ресурсів допомоги ЄС, а також обмін досвідом, поширення кращих практик та ноу-хау.

Реалізація Порядку денного асоціації є предметом і частиною процесу щорічного звітування, моніторингу та оцінки інтеграційних заходів України. Адже в залежності від того, наскільки ефективно Україна виконує дані їй зобов'язання буде залежити її подальший розвиток та співпраця з ЄС.

На даний момент для ознайомлення громадян з процесами перебігу виконання ПДА та імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС було створено Звіт про результати виконання цих документів. У Звіті зазначено всі ухвалені урядом плани імплементації та акти законодавства ЄС.

Серед пріоритетів ПДА Кабмін вказав конституційну реформу, реформу системи запобігання та боротьби з корупцією, виборче законодавство, реформу системи правосуддя, реформу у сфері державного управління, дерегуляцію, реформу державних закупівель, податкову реформу та зовнішній аудит.

У процесі реалізації конституційної реформи було створено Конституційну Комісію й три робочі групи: з децентралізації, судової реформи, прав людини. В реформі судової системи було прийнято Закон України «Про справедливий суд» та в податковій реформі внесені зміни в законодавство щодо відшкодування ПДВ. У боротьбі з корупцією було створено Антикорупційне бюро, Нацагентство з питань запобігання корупції, внесені зміни до антикорупційних законів, у реформі держзакупівель і дерегуляції було закріплено мораторій на перевірки, зменшено кількість податків з 22 до 9, спрощені на законодавчому рівні процедури отримання ліцензій та інших дозвільних документів.

У Звіті також описані деякі просування у сферах юстиції, торгівлі, охорони здоров'я, охорони навколишнього середовища та ін. Перераховані технічні стандарти, які Україна вже привела й приводить у відповідність із законодавством ЄС. Так, уже гармонізовано з нормами Євросоюзу 30 % національних стандартів.

До зовнішньополітичних переваг можна віднести ухвалення безвізового режиму, приєднання України до Договору Енергетичного Співтовариства як повноправного члена, розвиток зовнішньої торгівлі та впровадження екологічної політики.

На даний момент основною метою уряду є підвищення рівня підтримки громадянами України державної політики у сфері європейської інтеграції. З огляду на це завдання планом на 2018 рік передбачено проведення низки інформаційних кампаній у контексті європейської інтеграції з формування обізнаності громадян щодо ведення бізнесу, освітніх і наукових переваг, підтримки розвитку сфери культури.

Висновки. Станом на сьогодні Україна зробила значні зрушення у розвитку економіки та зовнішньополітичних зв'язків. Вже сьогодні те, що здавалося б неможливим, Україна легко могла б втілити в життя. Проте, попри значний прогрес, Україні ще є над чим працювати, зокрема багато проблем постають невирішеними або не опрацьованими до кінця. Наприклад, впроваджені на фоні асоціації закони хоч і показують відсоток виконаного Україною плану, проте не можна сказати про їхню значущість серед інших ще не вирішених проблем. Наразі Україні потрібно більше піклуватися про своє внутрішньополітичне становище. Це допоможе не тільки успішно виконати план Порядку денного, але й створить більш тісний зв'язок з ЄС. Адже будь-яка угода буде лишатися простим документом, якщо вона не буде виконуватись.

Література:

1. Гончарук-Чолач Т.В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник / За ред. Гончарук-Чолач Т.В. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. – 250 с.
2. Гурик М. І. Шумка М. Л. Трансформація специфічних ознак патерналізму в умовах децентралізації в Україні. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29229>
3. Проблеми та перспективи інтеграції України до ЄС. URL: <https://studopedia.org/3-143436.html>
4. Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції. URL: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1209:suchasnij-stan-i-perspektivi-ukrainskoji-evrointegratsii&catid=8&Itemid=350
5. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/european-integration/ua-eu-association>
6. Основні проблеми та способи їх подолання на шляху інтеграції України до зовнішньоекономічного простору. URL: https://studwood.ru/1546062/ekonomika/osnovni_problemi_sposobi_podolannya_shlyahu_integratsiyi_ukrayini_zovnishnoekonomichnogo_prostoru
7. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
8. Угода про асоціацію. URL: <https://eu-ua.org/uhoda-pro-asotsiatsiiu>
9. Як виміряти Угоду: що має стати успіхом євроінтеграції України. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/experts/2018/03/6/7078444/>